НОВАЯ ЭРА НАУКИ И ЗНАНИЙ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
global-science-review.com
editor@global-science-review.com

# TIL YASHASA, MILLAT YASHAYDI: BUGUNGI O‘ZBEK TILINING MUAMMOLARI

**Jizzax viloyati Mirzacho'l tumani**
**Paxtazor ShFY 9-maktab ona tili adabiyot o'qituvchisi**
**Alimova Dilrabo Sattor qizi OXU o'zbek tili magistri**

**Annotatsiya.** Ushbu maqolada o‘zbek tilining milliy o‘zlikni anglash, ma’naviy merosni saqlash va jamiyat taraqqiyotidagi o‘rni yoritilgan. Bugungi kunda o‘zbek tilining qo‘llanilishida uchrayotgan muammolar, xususan, xorijiy so‘zlarning noo‘rin ishlatilishi, ijtimoiy tarmoqlarda til me’yorlariga rioya qilmaslik, ilm-fan va axborot texnologiyalari sohasida o‘zbek tilidagi materiallarning yetarli emasligi kabi masalalar tahlil qilingan. Shuningdek, ona tilining nufuzini oshirish, yosh avlodda tilga hurmat tuyg‘usini shakllantirish va zamonaviy sharoitda o‘zbek tilining imkoniyatlarini kengaytirish bo‘yicha takliflar ilgari surilgan.

**Kalit so‘zlar:** o‘zbek tili, milliy qadriyat, ona tili, milliy o‘zlik, til madaniyati, adabiy til, globallashuv, raqamli texnologiyalar, ma’naviy meros, til siyosati.

## KIRISH

Til — millatning ma’naviy qiyofasi, tarixiy xotirasi va madaniy taraqqiyotini o‘zida mujassam etgan bebaho boylikdir. Har bir xalqning o‘zligini namoyon etishi, avlodlar o‘rtasidagi ma’naviy bog‘liqlikni saqlashi va dunyo hamjamiyatida munosib o‘rin egallashi, avvalo, uning tiliga bo‘lgan munosabati bilan belgilanadi. Til orqali inson o‘z fikrini ifodalaydi, bilim oladi, tajriba almashadi va o‘zidan keyingi avlodga tarixiy merosni yetkazadi. Shu ma’noda, tilning yashashi va rivojlanishi millatning yashashi hamda taraqqiy etishi bilan chambarchas bog‘liqdir.

O‘zbek tili xalqimizning ko‘p asrlik tarixi, boy adabiyoti, urf-odatlari, an’analari va ma’naviy qadriyatlarini o‘zida aks ettiradi. Mahmud Koshg‘ariy, Yusuf Xos Hojib, Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur kabi buyuk mutafakkirlarimizning asarlari tilimizning tarixiy ildizlari va ifoda imkoniyatlari

naqadar keng ekanini ko‘rsatadi. Ayniqsa, Alisher Navoiy o‘z ijodi orqali turkiy tilning badiiy va ilmiy imkoniyatlarini namoyon etib, uning yuksak adabiy til sifatida shakllanishiga ulkan hissa qo‘shgan.

Bugungi globallashuv davrida tillar o‘rtasidagi aloqalar kuchayib, axborot almashinuvi tezlashmoqda. Yangi texnologiyalar, xalqaro hamkorlik va raqamli kommunikatsiya vositalari kundalik hayotimizning ajralmas qismiga aylanmoqda. Bunday sharoitda xorijiy tillarni o‘rganish muhim ahamiyat kasb etadi. Biroq xorijiy tillarni o‘zlashtirish ona tilining mavqeyini pasaytirish hisobiga amalga oshmasligi lozim. Aksincha, boshqa tillarni bilish insonning imkoniyatlarini kengaytirishi bilan birga, o‘z ona tiliga bo‘lgan hurmatini ham mustahkamlashi kerak.

Bugungi o‘zbek tilining oldida turgan dolzarb vazifalardan biri — uning jamiyat hayotining barcha sohalarida to‘laqonli qo‘llanilishini ta’minlash, adabiy til me’yorlarini saqlash va zamonaviy taraqqiyot talablariga mos ravishda rivojlantirishdir. Ushbu maqolaning maqsadi o‘zbek tilining bugungi kundagi muammolarini tahlil qilish, ularning kelib chiqish sabablarini yoritish hamda tilimizning nufuzini oshirishga xizmat qiluvchi takliflarni ishlab chiqishdan iborat.

## O‘ZBEK TILINING MILLIY O‘ZLIKNI ANGLASHDAGI O‘RNI

Til millatni birlashtiruvchi eng muhim omillardan biridir. Bir xalqning tarixiy tajribasi, dunyoqarashi, hayotiy qadriyatlari va ma’naviy tushunchalari, avvalo, uning tilida namoyon bo‘ladi. Har bir so‘z ortida muayyan tarixiy tajriba, madaniy tushuncha yoki xalqning hayot tarzi bilan bog‘liq ma’no mujassam bo‘lishi mumkin. Shu sababli tilni asrash faqat grammatik qoidalarni saqlash emas, balki xalqning ma’naviy boyligini kelajak avlodlarga yetkazish demakdir.

O‘zbek tilining boyligi, eng avvalo, uning lug‘at tarkibi, iboralari, maqollari, matallari va badiiy ifoda vositalarida namoyon bo‘ladi. Masalan, xalqimizning “Ona yurting — oltin beshiging”, “Til bilgan — el biladi”, “Yaxshi so‘z — jon ozig‘i” kabi maqollarida til, vatan va insoniy munosabatlarga doir muhim hayotiy qarashlar

ifodalangan. Bunday hikmatli so‘zlar yosh avlodni ezgulikka, hurmatga, odobga va milliy qadriyatlarga sadoqat ruhida tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega.

Ona tili insonning dastlabki tafakkuri shakllanadigan, atrof-muhitni anglay boshlaydigan va o‘zligini his qiladigan asosiy vositadir. Bola oilada eshitgan so‘zlari, xalq og‘zaki ijodi namunalari, ertaklar va hikoyalar orqali milliy madaniyat bilan tanishadi. Shu sababli oilada ona tilida to‘g‘ri va mazmunli muloqot qilish, bolalarga kitob o‘qib berish hamda ularning fikrini erkin ifodalashiga imkon yaratish tilning kelajagi uchun muhim shart hisoblanadi.

Tilning milliy o‘zlikni anglashdagi o‘rni uning jamiyatdagi amaliy qo‘llanilishi bilan ham belgilanadi. Agar til ta’lim, ilm-fan, davlat boshqaruvi, ommaviy axborot vositalari, adabiyot va zamonaviy texnologiyalarda faol qo‘llanilsa, uning ijtimoiy nufuzi ortadi. Aksincha, til muayyan sohalardan chetda qolsa, uning imkoniyatlaridan foydalanish doirasi torayishi mumkin. Shuning uchun o‘zbek tilini faqat kundalik muloqot vositasi sifatida emas, balki bilim yaratish, ilmiy izlanish olib borish va zamonaviy texnologiyalarni rivojlantirish vositasi sifatida ham takomillashtirish zarur.

## BUGUNGI O‘ZBEK TILINING DOLZARB MUAMMOLARI

Bugungi kunda o‘zbek tilining rivojlanishida bir qator ijobiy o‘zgarishlar bilan bir qatorda, e’tibor talab qiladigan muammolar ham mavjud. Ular tilning kundalik qo‘llanilishi, yozma nutq madaniyati, ta’lim, ilm-fan, axborot texnologiyalari va ommaviy kommunikatsiya bilan bog‘liq.

Birinchi muammo — xorijiy so‘zlarning noo‘rin va me’yoridan ortiq ishlatilishidir. Xalqaro aloqalar kengayishi natijasida o‘zbek tiliga boshqa tillardan yangi so‘zlar kirib kelmoqda. Bu tabiiy jarayon bo‘lib, tillarning o‘zaro ta’siri tarix davomida kuzatilgan. Fan, texnika va iqtisodiyot sohalarida yangi tushunchalarni ifodalash uchun xalqaro atamalardan foydalanish zarur bo‘lishi mumkin. Biroq o‘zbek tilida aniq va tushunarli muqobili mavjud bo‘lgan so‘zlarni sababsiz ravishda

xorijiy shaklda qo‘llash nutqning tabiiyligi va tushunarliligiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi.

Masalan, oddiy muloqotda “uchrashuv” o‘rniga “митинг”, “fikr-mulohaza” o‘rniga “фидбек” yoki “xabar berish” o‘rniga “апдейт қилиш” kabi aralash ifodalarning ishlatilishi uchrab turadi. Bunday holatlarda o‘zbekcha muqobillardan foydalanish fikrni aniq va ravon yetkazishga yordam beradi. Shu bilan birga, barcha o‘zlashma so‘zlarni rad etish ham to‘g‘ri emas. Muhimi, so‘zning mazmuni, qo‘llanish zarurati va til me’yorlariga muvofiqligini hisobga olishdir.

Ikkinchi muammo — ijtimoiy tarmoqlarda yozma nutq madaniyatining yetarli darajada shakllanmaganidir. Bugungi kunda ko‘plab insonlar kundalik muloqotini Telegram, Instagram, YouTube va boshqa raqamli platformalar orqali amalga oshiradi. Bu vositalar axborot almashish imkoniyatlarini kengaytiradi, biroq yozuv qoidalariga e’tiborsizlikning ko‘payishiga ham sabab bo‘lishi mumkin. So‘zlarni qisqartirib yozish, tinish belgilariga rioya qilmaslik, harflarni noto‘g‘ri qo‘llash va og‘zaki nutqqa xos shakllarni rasmiy matnlarda ishlatish shular jumlasidandir.

Albatta, norasmiy yozishmalarda qisqartmalardan foydalanishning o‘zi jiddiy muammo emas. Muammo bunday odatning ta’limiy, ilmiy va rasmiy yozishmalarga ko‘chib o‘tishida namoyon bo‘ladi. Ayniqsa, yoshlar orasida imloviy xatolarni odatiy hol sifatida qabul qilish yozma savodxonlikning pasayishiga olib kelishi mumkin. Shuning uchun ijtimoiy tarmoqlarda ham savodli yozish, adabiy til me’yorlariga amal qilish va sifatli matnlarni ommalashtirish muhimdir.

Uchinchi muammo — o‘zbek tilining ilm-fan va zamonaviy texnologiyalar sohasidagi imkoniyatlaridan yetarlicha foydalanilmasligidir. Bugungi dunyoda ilmiy bilimlarning katta qismi xalqaro tillarda e’lon qilinmoqda. Bu jarayonda xorijiy tillarni bilish ilmiy taraqqiyot uchun muhim vosita hisoblanadi. Shu bilan birga, o‘zbek tilida ham sifatli darsliklar, ilmiy lug‘atlar, elektron manbalar va zamonaviy terminologik bazalarni yaratish zarur.

Ayrim murakkab ilmiy tushunchalarning o‘zbekcha izohi yetarli bo‘lmaganda, mutaxassislar bir xil atamani turlicha qo‘llashi mumkin. Bu esa ilmiy muloqotda tushunmovchiliklarni keltirib chiqaradi. Muammoni hal qilish uchun turli soha olimlari, tilshunoslar va tarjimonlar hamkorligida yagona terminologik tavsiyalar ishlab chiqilishi lozim. Bunda atamalarni shunchaki tarjima qilish emas, balki ularning mazmunini to‘g‘ri ifodalash va amaliyotda bir xilda qo‘llashga e’tibor qaratish kerak.

To‘rtinchi muammo — lotin yozuviga asoslangan o‘zbek alifbosidan foydalanishda uchraydigan nomuvofiqliklardir. O‘zbek tilida matn yozishda apostrof belgilarining turli ko‘rinishlari, ayrim harflarning noto‘g‘ri ishlatilishi va imlo qoidalariga rioya qilmaslik holatlari uchrab turadi. Bunday farqlar elektron qidiruv, ma’lumotlarni qayta ishlash va matnlarni avtomatik tahlil qilish jarayonlariga ham ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Shu sababli imlo qoidalarini ommalashtirish, elektron klaviaturalarni takomillashtirish va matn tahrirlash vositalarini rivojlantirish muhim vazifalardan biridir.

Beshinchi muammo — tilga bo‘lgan mas’uliyatning ayrim holatlarda yetarli darajada namoyon bo‘lmasligidir. Ba’zan jamoat joylaridagi yozuvlar, reklama matnlari, e’lonlar va xizmat ko‘rsatish sohasidagi axborotlarda imloviy hamda uslubiy xatolar kuzatiladi. Bunday kamchiliklar tilning jamiyatdagi ko‘rinishiga ta’sir qiladi. Ayniqsa, keng jamoatchilikka mo‘ljallangan matnlar ko‘plab insonlar tomonidan o‘qilishini hisobga olsak, ularning savodli va tushunarli bo‘lishi muhim ahamiyatga ega.

## O‘ZBEK TILINING TA’LIM VA ILM-FANDAGI MAVQEYI

Ona tilining rivojlanishi, eng avvalo, ta’lim tizimi bilan uzviy bog‘liq. Chunki maktabgacha ta’lim tashkilotlari, umumta’lim maktablari, professional ta’lim muassasalari va oliy ta’lim tashkilotlarida tilga munosabat shakllanadi. O‘quvchi yoki talabaning o‘z fikrini to‘g‘ri ifodalashi, matnni tushunishi, mustaqil xulosa chiqarishi va ilmiy uslubda yozishi ko‘p jihatdan til ta’limining sifatiga bog‘liq.

O‘zbek tili darslarida faqat grammatik qoidalarni yodlashga emas, balki amaliy nutq ko‘nikmalarini rivojlantirishga ham katta e’tibor berish zarur. O‘quvchilarni matn tuzish, fikrini dalillar bilan asoslash, munozarada qatnashish, ma’lumotni tahlil qilish va mustaqil yozma ish tayyorlashga o‘rgatish lozim. Bunday yondashuv tilni o‘rganishni nazariy bilimlar doirasidan chiqarib, kundalik hayot va kasbiy faoliyat bilan bog‘laydi.

Oliy ta’lim tizimida o‘zbek tilidagi ilmiy adabiyotlarni ko‘paytirish ham dolzarb masaladir. Turli yo‘nalishlarda o‘qiyotgan talabalar o‘z sohasiga oid tushunchalarni ona tilida ham chuqur anglay olishi kerak. Buning uchun sifatli darsliklar, ilmiy maqolalar, terminologik lug‘atlar va elektron o‘quv resurslarini yaratish muhim. Ilmiy fikrning o‘zbek tilida ifodalanishi nafaqat ta’lim sifatini oshiradi, balki milliy ilmiy maktabning shakllanishiga ham xizmat qiladi.

Shuningdek, ilmiy maqolalar yozishda o‘zbek tilining uslubiy imkoniyatlaridan to‘g‘ri foydalanish zarur. Ilmiy matn aniq, mantiqiy, dalillarga asoslangan va tushunarli bo‘lishi kerak. Ortiqcha murakkab jumlalar, o‘rinsiz xorijiy atamalar va noaniq ifodalar matn mazmunini anglashni qiyinlashtiradi. Shu bois oliy ta’lim muassasalarida akademik yozuv, tahrir va ilmiy nutq madaniyatini rivojlantirishga qaratilgan mashg‘ulotlarni kengaytirish maqsadga muvofiq.

Til ta’limida o‘qituvchilarning kasbiy mahorati ham alohida ahamiyatga ega. O‘qituvchi o‘z nutqi, yozuvi va muomalasi bilan o‘quvchilarga namuna bo‘lishi kerak. Savodli, ravon va mazmunli nutq yoshlarning tilga bo‘lgan qiziqishini oshiradi. Buning uchun pedagoglarning malakasini muntazam oshirish, yangi metodik materiallarni yaratish va ilg‘or ta’lim tajribalarini ommalashtirish zarur.

## RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA O‘ZBEK TILINING KELAJAGI

Raqamli texnologiyalar taraqqiyoti tillarning rivojlanishiga yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Bugungi kunda sun’iy intellekt, avtomatik tarjima, ovozni matnga aylantirish, matnni ovozli o‘qish va elektron lug‘atlar kabi vositalar keng qo‘llanilmoqda. Ushbu texnologiyalar o‘zbek tilida ham rivojlantirilsa, undan

ta’lim, ilm-fan, davlat xizmatlari va kundalik muloqotda foydalanish imkoniyatlari yanada kengayadi.

Biroq til texnologiyalarining samarali ishlashi uchun katta hajmdagi sifatli matnlar, to‘g‘ri belgilangan elektron ma’lumotlar, izchil lug‘atlar va zamonaviy lingvistik resurslar zarur. O‘zbek tilidagi matnlar elektron shaklda to‘planishi, ularning mualliflik huquqi va foydalanish shartlariga rioya qilgan holda ilmiy tadqiqotlarga jalb etilishi muhimdir. Shuningdek, shevalar, adabiy til me’yorlari va turli uslublarning xususiyatlarini hisobga oluvchi lingvistik ma’lumotlar bazalarini yaratish lozim.

Sun’iy intellekt vositalari o‘zbek tilida matn yaratish, tarjima qilish va ma’lumot izlashni osonlashtirishi mumkin. Lekin ushbu vositalar tomonidan tayyorlangan matnlar har doim ham imlo, uslub va mazmun jihatidan mukammal bo‘lavermaydi. Shu sababli inson nazorati, mutaxassis tahriri va ishonchli manbalarga tayangan holda ishlash zarur. Texnologiyalar til madaniyatini rivojlantirishga xizmat qilishi, savodli yozish va mustaqil fikrlash ko‘nikmalarining o‘rnini to‘liq egallamasligi kerak.

Internetda o‘zbek tilidagi sifatli kontentni ko‘paytirish ham muhim vazifalardan biridir. Ilmiy-ommabop maqolalar, elektron kitoblar, videodarslar, podkastlar, tarixiy va madaniy materiallar yoshlarning ona tiliga bo‘lgan qiziqishini oshiradi. Ayniqsa, yoshlar faol foydalanadigan platformalarda ravon va mazmunli o‘zbekcha materiallarning ko‘payishi tilning zamonaviy hayotdagi mavqeyini mustahkamlaydi.

Shu bilan birga, o‘zbek tilining internetdagi mavjudligini kengaytirish uchun davlat tashkilotlari, ta’lim muassasalari, ilmiy markazlar, nashriyotlar va dasturiy ta’minot ishlab chiquvchilar o‘rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish lozim. Ochiq elektron lug‘atlar, imlo tekshiruvchilari, terminologik bazalar va o‘zbek tilini qo‘llab-quvvatlovchi dasturlarni rivojlantirish bu boradagi muhim qadamlardan hisoblanadi.

# O‘ZBEK TILINING MAVQEYINI OSHIRISH YO‘LLARI

O‘zbek tilining bugungi muammolarini bartaraf etish uchun faqat davlat tashkilotlari yoki tilshunoslarning faoliyati bilan cheklanib qolish yetarli emas. Bu jarayonda har bir fuqaro, oila, ta’lim muassasasi, ommaviy axborot vositasi va jamoat tashkilotining o‘z o‘rni bor. Tilga hurmat kundalik hayotdagi oddiy, ammo izchil amallardan boshlanadi.

Birinchidan, oilada ona tiliga e’tiborni kuchaytirish zarur. Ota-onalar farzandlari bilan mazmunli suhbat qurishi, ularga ertak va kitoblar o‘qib berishi, so‘z boyligini oshiruvchi mashg‘ulotlarni tashkil etishi lozim. Bolaning savollariga aniq javob berish, uni mustaqil fikrlashga undash va fikrini erkin ifodalashiga imkon yaratish nutqiy rivojlanishga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Ikkinchidan, ta’lim muassasalarida ona tilini o‘qitishning amaliy samaradorligini oshirish kerak. Dars jarayonida zamonaviy pedagogik metodlardan foydalanish, badiiy asarlarni tahlil qilish, ijodiy yozma ishlar tashkil etish va o‘quvchilarning og‘zaki nutqini rivojlantirish muhimdir. Shuningdek, o‘quvchilarda lug‘atlardan foydalanish, ma’lumotni tekshirish va matnni mustaqil tahrir qilish ko‘nikmalarini shakllantirish lozim.

Uchinchidan, ommaviy axborot vositalari va internet nashrlarida adabiy til me’yorlariga rioya qilishni kuchaytirish zarur. Jurnalistlar, muharrirlar, blogerlar va kontent yaratuvchilar o‘zbek tilining ommalashishida katta ta’sir kuchiga ega. Ularning savodli va mazmunli nutqi keng auditoriya uchun namuna bo‘lib xizmat qiladi. Shu sababli matnlarni e’lon qilishdan oldin tahrirlash, xatolarni tuzatish va til madaniyatiga oid materiallarni muntazam yoritish maqsadga muvofiq.

To‘rtinchidan, ilmiy terminologiyani takomillashtirish va o‘zbek tilidagi ilmiy nashrlarni qo‘llab-quvvatlash kerak. Har bir sohada atamalarni muvofiqlashtirish, ularning izohlarini ochiq elektron manbalarda joylashtirish va mutaxassislar uchun qulay foydalanish imkoniyatini yaratish lozim. Bunda xalqaro

ilmiy tajribani o‘rganish bilan birga, o‘zbek tilining ichki imkoniyatlaridan oqilona foydalanish muhimdir.

Beshinchidan, o‘zbek tilini raqamli muhitda rivojlantirishga alohida e’tibor qaratish zarur. Zamonaviy imlo tekshiruvchilari, elektron lug‘atlar, avtomatik tarjima tizimlari va ovozli yordamchilarni takomillashtirish tilning texnologik imkoniyatlarini kengaytiradi. Bunday loyihalarda tilshunoslar, dasturchilar, tarjimonlar va ilmiy tadqiqotchilarning hamkorligi samarali natija berishi mumkin.

Oltinchidan, tilga hurmatni majburiyat sifatida emas, balki ma’naviy ehtiyoj sifatida shakllantirish lozim. Insonning ona tilida ravon so‘zlashi, to‘g‘ri yozishi va o‘z fikrini aniq ifodalashi uning bilim darajasi hamda madaniyatini namoyon etadi. Boshqa tillarni o‘rganish va ulardan foydalanish o‘zbek tiliga bo‘lgan sadoqat bilan qarama-qarshi emas. Aksincha, ko‘p tillilik sharoitida o‘z ona tilini puxta bilish insonning intellektual va madaniy imkoniyatlarini yanada boyitadi.

Nihoyat, tilni rivojlantirish bo‘yicha amalga oshirilayotgan ishlarning natijalarini muntazam baholab borish muhim. O‘zbek tilidagi ilmiy adabiyotlar soni, elektron resurslarning sifati, ta’limdagi savodxonlik ko‘rsatkichlari va davlat tilida xizmat ko‘rsatish darajasi kabi yo‘nalishlarda aniq natijalarga e’tibor qaratish lozim. Muammolarni dalillar asosida aniqlash va amaliy yechimlarni izchil amalga oshirish til siyosatining samaradorligini oshiradi.

## XULOSA

Xulosa qilib aytganda, “Til yashasa, millat yashaydi” degan hikmat chuqur tarixiy va ma’naviy mazmunga ega. Til millatning o‘tmishi, buguni va kelajagini bir-biriga bog‘laydigan bebaho boylikdir. O‘zbek tili xalqimizning asrlar davomida shakllangan ma’naviy merosi, tafakkuri, adabiyoti va madaniyatini o‘zida mujassam etadi. Uni asrash va rivojlantirish har bir fuqaroning ma’naviy mas’uliyatidir.

Bugungi kunda o‘zbek tilining rivojlanishiga to‘sqinlik qilayotgan muammolar orasida xorijiy so‘zlardan noo‘rin foydalanish, ijtimoiy tarmoqlardagi imloviy xatolar, ilmiy terminologiyadagi nomuvofiqliklar va raqamli

texnologiyalardagi imkoniyatlarning yetarlicha rivojlanmaganligi alohida o‘rin tutadi. Ushbu masalalarni hal etish uchun ta’lim tizimi, ilmiy muassasalar, ommaviy axborot vositalari va keng jamoatchilikning hamkorligi zarur.

O‘zbek tilining kelajagi faqat qabul qilinadigan qarorlar yoki ishlab chiqiladigan dasturlarga emas, balki odamlarning kundalik munosabatiga ham bog‘liq. Har bir inson savodli yozish, ravon so‘zlash, sifatli kitoblarni o‘qish va ona tilida yaratilayotgan ilmiy hamda madaniy mahsulotlarni qadrlash orqali til taraqqiyotiga hissa qo‘sha oladi.

Ona tilini asrash boshqa tillardan voz kechish degani emas. Aksincha, xorijiy tillarni o‘rganish, jahon ilm-fani yutuqlarini o‘zlashtirish va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish bilan bir qatorda, o‘zbek tilining mavqeyini mustahkamlash ham mumkin va zarur. Buning uchun tilimizni zamonaviy bilimlar, ilmiy izlanishlar, raqamli texnologiyalar va ijodiy faoliyatning faol vositasiga aylantirishimiz kerak.

Demak, tilga e’tibor — millatga e’tibor, tilga hurmat — milliy qadriyatlarga hurmatdir. Ona tilimizni sevish faqat chiroyli so‘zlar bilan emas, balki uni to‘g‘ri qo‘llash, boyitish, o‘rganish va kelajak avlodlarga yetkazish orqali namoyon bo‘ladi. O‘zbek tilining bugungi taraqqiyoti uchun qilinayotgan har bir ezgu ish millatimizning ma’naviy ravnaqi va kelajagiga qo‘shilgan muhim hissadir.

## FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. — Toshkent.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Davlat tili haqida”gi Qonuni.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 21-oktabrdagi PF-5850-son Farmoni. “O‘zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzi va mavqeyini tubdan oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 20-oktabrdagi PF-6084-son Farmoni. “Mamlakatimizda o‘zbek tilini yanada rivojlantirish va til siyosatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”.
5. O‘zbek tilining izohli lug‘ati. — Toshkent: O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi.

6. Navoiy, A. Muhokamat ul-lug‘atayn.
7. Ona tili va nutq madaniyatiga oid ilmiy-uslubiy manbalar hamda zamonaviy tilshunoslik tadqiqotlari.